

Vitbok om EU:s framtid

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 30 mars 2017 att ge övriga utskott tillfälle att yttra sig över vitboken om EU:s framtid – Tankar och scenarier för EU-27 fram till 2025 (KOM(2017) 2025).

Trafikutskottet har beslutat att yttra sig över de delar i vitboken som har bäring på utskottets beredningsområde. Utskottet framför att det oavsett vilket spår som väljs för det framtida EU-samarbetet är viktigt att utvecklingen av ett väl fungerande och långsiktigt hållbart transportsystem bejakas. Vidare framhåller utskottet att EU även fortsättningsvis bör sträva efter att bidra till en effektiv, robust och säker infrastruktur samt till största möjliga utbud av kommunikationstjänster. Utskottet framför avslutningsvis att det är av stor vikt att alla medlemsstater gör ansträngningar och fullföljer sina åtaganden inom ramen för de gemensamma bestämmelserna.

Utskottets överväganden

Vitboken

Den 1 mars 2017 presenterade kommissionen Vitbok om EU:s framtid: Tankar och scenarier för EU-27 fram till 2025 (KOM(2017) 2025). Vitboken innehåller fem olika scenarier för hur EU skulle kunna utvecklas fram till 2025. Varje scenario utgår från att de 27 medlemsstaterna går vidare som en union. Kommissionen noterar i vitboken att diskussionen om EU:s framtid alldeles för ofta har begränsats till ett val mellan mer eller mindre samarbete, därför tar de olika scenarierna upp olika möjligheter från status quo till ändrad omfattning och inriktning eller ett delvis alternativt gemensamt kliv framåt. I varje scenario redogör kommissionen för möjliga för- och nackdelar men också för ”ögonblicksbilder” som konkretiserar konsekvenserna av scenarierna. Kommissionen använder bl.a. exemplet med uppkopplade bilar för att tydliggöra innebörden av de olika scenarierna. Följande fem scenarier presenteras:

- Scenario 1 Fortsätta som förut: EU håller fast vid inslagen kurs och fokuserar på att genomföra och förbättra den nuvarande reformagendan i takt med att man når en samsyn om gemensamma principer. Exempel: Det är möjligt att använda uppkopplade bilar men det förekommer fortfarande vissa juridiska och tekniska hinder när de korsar landsgränser.
- Scenario 2 Enbart den inre marknaden: EU skiftar gradvis fokus till den inre marknaden och väljer att enbart fördjupa samarbetet i fråga om vissa centrala inre marknadsaspekter. Exempel: Det blir svårare att använda uppkopplade bilar eftersom det saknas EU-omfattande regler och tekniska standarder.
- Scenario 3 De som vill ha mer gör mer: EU låter de medlemsstater som så vill fördjupa sitt samarbete inom specifika områden (t.ex. försvar, inre säkerhet, beskattning eller sociala frågor). De övriga medlemsstaterna begränsar sitt samarbete till den inre marknaden. Exempel: Användningen av uppkopplade bilar är utbredd i ett antal medlemsstater som har valt att harmonisera sina regler och standarder.
- Scenario 4 Göra mindre men göra det effektivare: EU satsar på att göra mer och göra det snabbare inom utvalda områden, samtidigt som man gör mindre på områden där det inte finns något mervärde. Exempel: Användningen av uppkopplade bilar underlättas genom att en europeisk telekommyndighet ges befogenhet att frigöra frekvenser för kommunikation över gränserna.
- Scenario 5 Göra mycket mer tillsammans: EU bestämmer sig för att i ökad utsträckning dela befogenheter, resurser och beslutfattande inom alla

områden. Besluten fattas snabbare på EU-nivå och verkställs också snabbare.

Exempel: EU-övergripande regler och arbetet inom ett verkställande EU-organ gör att det utan problem går att använda uppkopplade bilar i hela EU.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att kommissionens Vitbok om EU:s framtid – Tankar och scenarier för EU-27 fram till 2025 behandlar viktiga frågor om formerna för det fortsatta EU-samarbetet. Utskottet är medvetet om att den färdriktning som väljs kommer att kunna påverka hanteringen av frågor även inom utskottets beredningsområde.

Oavsett vilket spår som väljs för det framtida EU-samarbetet vill utskottet peka på vikten av ett väl fungerande och långsiktigt hållbart transportsystem för att stärka EU:s ekonomi och konkurrenskraft och för att möta klimatutmaningen. Enligt utskottet är det av stor vikt för jobb, tillväxt och innovation att en fullt fungerande inre marknad för transporter förverkligas, inte minst inom järnvägsområdet. Utskottet vill också framhålla att det i fråga om klimatutmaningen behövs samarbete över landsgränserna för att nå de gemensamma målen. Utskottet har i tidigare sammanhang välkomnat de initiativ som tagits på EU-nivå för att främja omställningen till ett hållbart transportsystem och anser att det är angeläget att den utvecklingen fortgår. I fråga om politiken för informationssamhället anser utskottet att EU även fortsättningsvis bör sträva efter att bidra till en effektiv, robust och säker infrastruktur samt till största möjliga utbud av kommunikationstjänster.

Utskottet noterar att kommissionen i vitboken om EU:s framtid bl.a. använder exemplet uppkopplade bilar för att konkretisera de olika scenarierna. Utskottet är medvetet om den snabba utvecklingen i fråga om smart mobilitet och transportlösningar och ser med tillförsikt på att självkörande och uppkopplade fordon i trafiken kommer att kunna ge fördelar som bättre kapacitetsutnyttjande, minskade utsläpp och färre olyckor. Inom EU pågår flera samarbeten och projekt kring autonom körning, och utskottet förutsätter att denna utveckling bejakas.

Avslutningsvis vill utskottet framföra att det är av stor vikt att alla medlemsstater gör ansträngningar och fullföljer sina åtaganden inom ramen för de gemensamma bestämmelserna, exempelvis rörande åkerinringens transporter.

Stockholm den 27 april 2017

På trafikutskottets vägnar

Karin Svensson Smith

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Svensson Smith (MP), Pia Nilsson (S), Suzanne Svensson (S), Edward Riedl (M), Lars Mejern Larsson (S), Tony Wiklander (SD), Sten Bergheden (M), Anders Åkesson (C), Jasenko Omanovic (S), Per Klarberg (SD), Emma Wallrup (V), Robert Halef (KD), Johan Andersson (S), Erik Ottoson (M), Rikard Larsson (S), Lotta Finstorp (M) och Lars Tysklind (L).